

...mert randevúzni jó

Lampl Zsuzsanna *Randevú és más írások* c. könyvéről

A könyv olvasása után fogalmazódott meg bennem a kérdés: vajon miért ír egy sikeres és elismert szociológus, újságíró, egyetemi oktató egy ilyen jellegű könyvet? A *Randevú és más írások* a szerző rövid, személyes hangú, kitérülő és teljes mértékben intim szövegeit foglalja magába. E kitérülködés sebezhető felületek négyzetkilométereit feszíti fel szerzője lelkén, s innen egyenes út vezethet a mindenki által oly féltve őrzött mélységekbe.

A választ – némi gondolkodás után – már egyszerűnek látom: mert bátor. De bátorsága, merészsége nem merül ki pusztán öncélú magamutogatásban. Sokkal több annál. Kedves, könnyed és lendületes, ugyanakkor elgondolkodtató is egyben. Szerzőnk ugyanakkor trükkös is, mert észrevétlenül nevel, okít, vélemény- és szemléletformáló hatást gyakorol, holmi hétköznapi házimunka-sztorinak álcázva. Elméletileg naplót ír, gyakorlatilag belső előadást tart. Bátorságán felül a már említett tapasztalat ebben az esetben talán abban segítheti, hogy már nem kell hallgatnia másokra (vagy sosem tette, nem tudhatjuk), elegendő ereje van ahhoz, hogy megtehesse akár ezt is. Háta mögött már ott tornyosul a szakmai elismerés és siker biztos alapjain álló világitótornya, készen arra, hogy ha kell, kisüsse minden fanyalgó kritikusa szemét.

Lampl Zsuzsanna előbb szociológiából, majd újságírásból diplomázott a pozsonyi Comenius Egyetemen. Munkássága sokrétű volt, ahogyan az napjainkban is. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint a *Randevú és más írások* megjelenése a múlt tavasszal. Illetve éppen ez a szakmai, valamint magánéleti sokszínűség, de nevezünk csak nevén, Lampl Zsuzsanna személyiségének színanyagát szívárványok irigyelhetnék. A személyiség és stílus pedig a kulcs, az alap, minden körülmények között. Szakmai és magánélete történeteit így tudta oly módon megörökíteni, hogy azt mi, olvasók nagyon is szerethetjük, és a magunkénak érezzük. Hiszen valamennyien utazunk vonaton, buszon, villamoson, és találkozunk fura emberekkel, szituációkkal éppen úgy, ahogyan azt szerzőnk teszi, kivétel csupán, hogy ő megosztja élményeit velünk. Vagy lakunk bérházban, mikor is az elektromos áram magunkra hagy bennünket, és mi kénytelenek vagyunk komfortzónánkból kilépve szomszédainkhoz szólni. De sokan sétálunk falun meleg nyári estéken, vagy alszunk azonosítatlan repülő tárgyaktól hemzsegő „veszélyes” helyeken. Híreket is nézünk és kommentálunk, a politikát is szidjuk olykor vagy ámulunk száj tátva annak

irrealitásán, logikátlanságán, és még sorolhatnám a könyvbe zárt sok-sok szituációt. Tehát életünk közönséges pillanatait, Lampl Zsuzsanna életének közönséges pillanatait semmiképpen sem közönséges, szokványos prizmán keresztül.

Teljes alkotói szabadság és kiteljesedés jellemzi a korpuszt. Érett és józan gondolkodású intelligens nőként nem kell tartania semmitől és senkitől, ezért szövege felszabadult, friss és üde. Nem ritkán csipkelődő kicsit, sőt egyenesen provokatív, de sosem bántó, ellenkezőleg, nagyon is óvó. Gondoskodó, akár egy jó anya, érzékeny nő, szerető jó feleség. Ez a faktor, vagy ha úgy tetszik, ez a plusz kerekíti és teszi teljessé írói karakterét. Nyelvezete izgalmas egyvelegét adja a beszélt-, valamint az irodalmi nyelvnek, mindenből annyit használ, amennyi nem teszi azt unalmassá, szájbarágóssá. Szociológus, újságíró, avagy egyetemi tanár mivoltát képtelen levetni, de hát miért is kéne azt neki. Hasznos ez a vegyes felvágott így is, formailag és nyelvezetileg egyaránt, nem csupán tartalmilag. A forma, illetve a könyv designja mellett sem lehet csak úgy tovasétálni. Flamingók. Pink madarak állnak smaragdzöld vízben a borítón, kiknek állatkerti társai a lapok közt bújnak meg. Számomra a fotók egy újabb vizuális történet, így 68 írás és egy vizuális sztori utazásról, állatokról és a világ szépségeiről az összkép. A képanyag határozottan kedvesebbé, már-már babusgatóvá teszi a könyvet.

A fentiekben szándékosan hagytam ki a számomra leg-et. Azt a rövid történetet (*Anyácskák*), amely mély érzelmekről, fájdalomról, tehát semmiképpen sem olyan valamiről szól, amiről az embernek kedve lenne beszélni. Írni ezen érzelmekről a nyilvánosságnak... nos, elgondolkodtatott, hogyan is lehet, és miért is. Az érzelmeket meg kell tanulni kezelni, közölni ahhoz, hogy embernek, ne droidnak lásson a világ. És ezzel akár önmagunkat is legyőzhetjük, ha folyamatosan szembesülünk félelmeinkkel, gyengeségeinkkel, mert kénytelenek leszünk megbékélni, együtt élni velük, ugyanis a veszteségekkel másképpen már nem lehet... Hogy igazam van-e, nem tudom, azonban a szerző ismét „megtanított”, rádöbentett valamire, amin elgondolkoztam... és még nagyon sokszor fogok elgondolkodni.

Lampl Zsuzsanna könyvének történetei – akár a borítón látható flamingók puha, rózsaszín tollai – simogatni, ugyanakkor csiklandozni is tudnak. A minőségi és nagyon emberi, minden melankólia ellenére is szórakoztató olvasmányélmény azonban garantált, de senki ne lepődjön meg, ha a végén új gondolatok hada követel majd időt és teret magának.

LAMPL Zsuzsanna, *Randevú és más írások*, Median, Pozsony, 2012.

